



Čas přípravy
viz dále



Čas realizace
viz dále



Prostor
louka, les



Roční období
jaro–podzim



Počet účastníků
libovolný



Věková kategorie
12–14 let

Ekologie není jen slovo

Obecný cíl:

Rozvoj těchto kompetencí: občanská, k učení, k řešení problémů.

Konkrétní cíl:

Naučit se poznávat přírodu, výchova k ekologii a ochraně přírody, rozvíjet logické myšlení a týmovou spolupráci.

Motivace:

Chránit přírodu. Pořád a všude se o tom mluví, ale co můžeme udělat my? Rozhodně můžeme začít pečlivým tříděním odpadu. Ale víme opravdu, do kterého kontejneru které odpady patří?

Potřeby:

Viz dále.

K tomuto metodickému listu patří pracovní list P9A.

Provedení:

Živé odpady

Potřeby: papíry, propiska, šest krabic (ešusů)

Čas přípravy: 15 minut

Čas realizace: 20–30 minut

Předem připravíme velké množství lístečků s názvy konkrétních odpadků (kelímek od jogurtu, obal od tatranky, papírová krabice od džusu, vybitá baterie, slupka od banánu apod.). Šest krabic (ešusů) označíme jako šest druhů kontejnerů na odpady (sklo, papír, plasty, biologický odpad, elektroodpad, popelnice) a rozmístíme je po hrací ploše. Děti rozdělíme do dvou skupin, z nichž jedna jsou odpady, druhá uklízeči. Odpady si vylosují jeden lísteček s konkrétním označením a rozběhnou se po louce. Uklízeči je začnou honit a v okamžiku, kdy odpadek dostihnou a dají mu babu, ten se přestane bránit a ukáže uklízeči lístek. Uklízeč musí následně odpadek uklidit – odnese (odtáhne, zkrátka dopraví) ho ke správnému kontejneru, aby mohl být vhozen lístek s názvem. Na některé odpady je potřeba spolupráce několika uklízečů. Po dokončení úklidu je vhodné role obrátit. Místo ešusů lze použít jako kontejnery židli – uklízeči musí odpadek na židli posadit.

Příklady odpadků: použité plenky – popelnice, reklamní leták – papír, keramika – popelnice, drátěné sklo – popelnice, krabice – papír, obaly z plastů – plasty, vybité baterie – elektro odpad, bio odpad, sklo z okna – sklo, autosklo – popelnice, porcelán – popelnice, kniha – papír, noviny – papír, novodurové trubky – popelnice, plátno – papír, broušené sklo – sklo, plechovka od barvy – popelnice, plexisklo – popelnice, kelímek – plasty, fólie – plasty, PET lahev – plasty, zrcadlo – popelnice, polystyren – plasty, skleněná lahev od vína – sklo, sklenička od barvy – popelnice, sešit – papír, mikrotenový sáček – plasty, skleněná mísa – sklo, střepy z okna – sklo, tabulové sklo – sklo, nefunkční MP3 přehrávač – elektroodpad, časopis – papír, listí – bioodpad, skořápky od vajec – bioodpad.

Varianta: Odpady se vůbec nesmí dotknout země. Je možné zapojit i vedoucí. Pro děti bude velmi lákavé kolo, v němž odpady představují samotní vedoucí – zde pravidlo o dotýkání se země neplatí.

Ekologický strašák

Úkolem dětí je vyfotit v okolí to, co jim vadí, co se jim nelíbí, co považují za „ekologické zvěrstvo“, a následně můžeme udělat výstavu, při níž každý tajně boduje. Následovat by měla diskuse – co jim vadí, jak můžeme pomoci a jestli tomu lze nějak předcházet.

Odpadní tichá pošta

Vytvoříme řadu, prvním pošeptáme jeden konkrétní odpadek a ten výraz pošle dál. Poslední řekne, do jakého kontejneru tento odpadek patří. Postupně střídáme a posouváme hráče, aby se každý také dostal na konec řady.

Co do přírody nepatří, co je špatně

Potřeby: 20 různých předmětů (např. hřeben, víčko od zavařovací lahve, obal od sušenky, ešus, kapesník, izolepa apod.), provázek, izolepa, papír a psací potřeby pro každé dítě

Čas přípravy: 15 minut

Čas realizace: 30–45 minut

Vedoucí vytyčí trasu a podél cesty rozmístí předměty, které v přírodě nemají co dělat. Účastníka by věc neměla praštit

do očí, ale vše musí být z cesty vidět. Následně jsou děti vypouštěny po jednom s dostatečnými časovými rozestupy. Úkolem dítěte je projít trasu, objevit předměty, které ve volné přírodě nemají co dělat, a zapamatovat si je. V cíli každý na papír zapíše všechny předměty, které si zapamatoval. Je důležité upozornit děti, že nejde o soutěž na čas. Je tedy zbytečné trasu proběhnout nejrychleji, ale objevit jen dva předměty. Cestou zpátky posbírejte všechny předměty.

Varianta pro čtrnáctileté: Místo předmětů jsou podél cesty umístěny „přírodní nesmysly“, například list dubu na borovici, houba pověšená na stromě, trs květin svázaný provázkem, smrková šiška na modřínu apod.

Štafetová varianta: V členitém terénu vedoucí rozmístí 20–30 předmětů, které do přírody nepatří. Děti běhají po jednom a střídají se. První vyběhne, přinese jeden předmět, pak teprve vybíhá další atd., dokud nejsou všechny předměty posbírané. Spoluhráči si mohou radit a navigovat hledajícího. Po dokončení se předměty vrátí do prostoru a na start přijde další družstvo. Vyhrává tým s nejrychlejším časem. Možností je také nechat na místě předmětů víc a družstva vybíhají najednou. To, které posbírá nejvíc předmětů, vyhrává.

Na tuto činnost lze navázat v soutěži Pionýrská stezka.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Příroda, Pomoc a Paměť.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Tato aktivita nemá výraznější rizika pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Pozor u dětí hyperaktivních, hůře mohou odhadnout svoji sílu i následky svého jednání – agresivní projevy při hře Živé odpadky. Upozornit, případně na chvíli postavit mimo hru, pokud se nepřiměřené agresivní projevy vyskytnou.

Pozor na: Při hře Živé odpadky pozor na přílišnou brutalitu při přenášení.

Moje poznámky: